

POSTANOWIENIE

12 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 12 grudnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku N. S.
z udziałem H. W., J. S. i J. S.1
o zasiedzenie,
na skutek skargi kasacyjnej J. S.1
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 23 marca 2023 r., II Ca 3773/21,

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. orzeka, że każdy z uczestników postępowania kasacyjnego ponosi koszty tego postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 23 marca 2023 r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu, w sprawie z wniosku N. S. przy udziale H. W., J. S., J. S.1, o zasiedzenie, na skutek apelacji uczestnika postępowania J. S.1 od postanowienia Sądu Rejonowego w Oleśnicy z 20 września 2021 r., oddalił apelację (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt II).

2. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiódł uczestnik J. S.1, zaskarżając postanowienie w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy

wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

6. Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

7. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

8. W przedmiotowej sprawie nie została, według prezentowanego powyżej sposobu, wykazana przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ograniczone zostało do wyводу oceniającego sposób prowadzenia postępowania przez Sąd Rejonowy i Sąd Okręgowy. Skarżący w uzasadnieniu wniosku przedstawił opis tego postępowania, skupiając się na niepodjętych czynnościach Sądu Okręgowego (które wedle skarżącego powinny mieć miejsce przy rozpoznaniu apelacji

uczestnika). Skarżący wskazał m.in. „Sąd Okręgowy uzasadnienie postanowienia sprowadził do opisu sprawy I Ns 309/19 i opisu apelacji uczestnika ad 2) na 8 stronach części sprawozdawczej uzasadnienia, zaś część motywacyjną uzasadnienia od słów "Sąd Okręgowy zważył co następuje" zawarł na połowie strony A4. Niemniej w tej właśnie części uzasadnienia, które podlega wymogom określonym w art. 327 (1) § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c., Sąd Okręgowy nie wskazuje jaki stan faktyczny ustalił i w oparciu o jakie dowody, czy i w jakim zakresie dokonał odmiennych ustaleń i w oparciu o jakie dowody, przyczyn z których odmówił wiarygodności określonym dowodom w odniesieniu również tych kryteriów uzasadnienia o apelacji uczestnika postępowania J. S.1.” Pomijając kwestię objętości tekstowej, o której wspomina skarżący, wskazać należy, iż Sąd Okręgowy precyzyjnie wyjaśnił, iż podziela prawidłowe ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, czyniąc je podstawą własnego rozstrzygnięcia. Ponadto Sąd Okręgowy odniósł się do oceny zeznań świadków oraz poczynionych ustaleń, konkludując na ich podstawie, że Sąd Rejonowy doszedł do prawidłowego wniosku, że posiadanie wnioskodawczyni miało charakter posiadania zależnego. Tak przedstawione stanowisko, w ocenie Sądu Najwyższego, jest wystarczające (choć skarżący może wyrażać inną opinię w tym względzie), do przedstawienia ogólnego negatywnego stanowiska Sądu Okręgowego wyrażonego względem zarzutu z apelacji uczestnika odnoszącego się do art. 172 § 1 i 2 k.c.

Przedstawione zaś przez skarżącego stanowisko merytoryczne stanowi jedynie polemikę z oceną dokonaną przez Sąd Okręgowy i odzwierciedla pogląd interpretacyjny uczestnika, nie zaś rzeczywiste naruszenia prawa w postaci na tyle rażącej, że prowadzące do oczywistej zasadności skargi. Skarżący wskazał, iż Sąd Okręgowy naruszył szereg przepisów postępowania (wyliczając je) oraz nawiązał, w innym miejscu uzasadnienia, do przepisów materialnoprawnych. W kontekście kompleksowej oceny treści orzeczenia Sądu Okręgowego i jego uzasadnienia, nie można stwierdzić, iż skarżący wykazał kwalifikowany charakter naruszenia przepisów.

Na powyższe kwestie zwrócono również uwagę w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Przytaczanie powołanych tam argumentów, Sąd Najwyższy uznaje, w tym miejscu, za zbędne.

9. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

10. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

ł.n

r.g.